

Course-set-up - vid elittävlingar

(utformat av Claes Grönberg, SGF Tävlingsenhet)

Inledning

Golfbanan ligger där; välskött, vacker och otroligt inbjudande. Genom att göra en bra course-set-up får banan en fin kostym. Man bestämmer hur den ska spelas och ser till att banans utmaningar blir välbalanserade och i linje med banarkitektens tankar. Bra slag ska belönas och dåliga slag ska straffas.

Du planerar din course-set-up från tee och framåt. Hur vill du att hålet ska spelas? Så långt som möjligt eller något kortare? Vilken klubba vill du att spelarna ska spela in med? Tänk på att långa järn ger låga bollbanor och att korta järn ger höga bollbanor.

Du ska ge spelarna chansen att slå det perfekta slaget. Korta järn behöver bara kort landningsyta, medan långa järn kräver lite längre. Det ska du ha i åtanke när du bestämmer hålplacering.

Genom att tänka i dessa termer följer vi golfens traditioner och poängterar att golf även är ett strategiskt spel. För dig som arbetar med banan kan jag garantera att ditt arbete blir roligare med course-set-up tankar i huvudet. LYCKA TILL!

Korta råd från tee till green

Tee

1. Klipp hela eller flera tee i tävlingshöjd.
2. Torvmärken lagas helst med en sand och jordblandning med gräsfrön.
3. Om grästee är för dåligt, t.ex. lutande eller ojämnt, och det inte kan förbättras – Byt till annat tee om det fungerar speltekniskt – annars använd pall med matta.
4. Tees får lätt torrskador då de oftast är upphöjda. Vissa delar kan behöva handvattnas.
5. Placering av teemarkeringarna.
 - Vid inspelsrond och ProAm ställ teemarkeringarna på backtee där du inte planerar att ha tee under tävlingen. Troligtvis allra längst bak.
 - Ställ teemarkeringarna där det är så plant som möjligt för såväl bollens läge som stansen.
 - Tänk på att det finns utrymme för svingen (eventuella trädgrenar, etc)
 - Om det är möjligt, ställ teemarkeringarna med ca 6 meters avstånd och så att såväl höger- som vänsterspelare kan ta en planstans även om peggning sker nära teemarkeringen.
 - Teeplaceringen bör varieras något från rond till rond. Mycket normal teeplacering rond 1 och 2, medan den kan varieras mer under finalronderna. Större variation än ca 25 meter bör ej göras. Tänk på vinden!
 - Spraya alltid en, två, tre eller fyra prickar på marken i framkant där du ställer teemarkeringen. (Varför? – Teemarkeringen kan försvinna och är ett bra kom ihåg om var tee varit placerat)

- Det är en målsättning att spelarna under en rond ska få använda olika klubbor på korthålen. Anpassa teeplaceringen så att detta åstadkoms. Utmana gärna spelarna med teeplaceringen på par-5 hål, speciellt finaldagen (-arna).
- Försök provocera till chanstagnation att nå på två slag. Par-5 kan annars ibland bli tråkiga transportsträckor.
- Se till att teemarkeringarna siktar rätt i spellinjen.

Fairway och ruff

1. **Konturklipp fairway.** Banans layout bestämmer ofta var man kan konturklippa. Tuff klippning (smal fairway) kan vara en väl så tuff utmaning. Klubbens elitspelare kan visa var normal drive hamnar. Herrar för herrtävlingar och damer för damtävlingar. Det får inte bli så smalt så att alla slår ut med järnklubbor.
2. Alltid en **klippbredd semiruff.** Det kan vara högre ruffhöjd i herrtävling än i damtävling. Omslut fairwaybunkrar med semiruff. Omslut även greenbunkrar med semiruff om banarkitektens layout tillåter detta. Detta kan dock varieras för att ge svårighet.
3. Det ideala är att banan har **”tre-ruff”**, dvs fairway, semiruff, klippt ruff och oklippt. Vissa banor har **”två-ruff”**, dvs fairway, klippt ruff och oklippt. Den klippta ruffen är mycket viktigt för banans svårighetsgrad. Den måste vara minst tre tum och helst fyra tum. Kortare klipp höjd är förödande för spelet golf – Den strategiska delen av spelet försvinner till viss del.
4. Tänk på att **dogleghål** också skall klippas som ett dogleghål.
5. **Samma klipp höjd** hela tävlingsveckan.
6. Om det är **dag på morgonen** - Klipp fairway på kvällen istället för på morgonen. Då undviks blöta klumpar med gräsklipp. Det kan också vara lämpligt att dagga av fairway på morgonen. Det gör man lätt med två fordon och ett rejält rep eller en slang.
7. Följande skäl till **lägesförbättring** kan finnas;
Banan är i mycket dålig kondition.
Otroligt mycket tillfälligt vatten på banan. Se regel 16-1, på spelfältet - fullständig lättnad.
Fullt med maskrosor eller annat som gör att spelarna får "flyers".
Mycket lera på bollen kan göra att slagen blir svåra att kontrollera.

Bunkrar och bunkersanden

1. Hellre för lite än för mycket. Några centimeter löst, sedan hårdare. Låt elitspelare prova. Om ny sand läggs i en bunker ska detta ske minst tre månader före tävlingen.
2. Nästan ingen lös sand i bunkerväggen. Bollen ska inte plugga sig i väggen, utan skall stoppas och sedan rulla tillbaka till ett normalt bunkerläge.
3. Kolla krattningen! Golfare krattar dåligt. Drar med sig sanden.
4. Om bunkrar har gräskanter ska dessa inte släppas fritt utan klippas eller trimmas, men inte för kort så att gräset bränns bort. Drygt semiruffhöjd kan vara lagom.
5. Vid större elitävlingar bör kattorna helst ligga utanför bunkrarna där de minst påverkar spelet. Se i decisionsamlingen, Misc./2.

Foregreen

1. Kortklippt foregreen, sedan **gärna semiruff (kransen)**. Viktigt att semiruffen inte blir för hög så att spelarna fortfarande kan använda sin skicklighet.
2. Öppningen mot fairway bör vara fairway-foregreen-green. Dock är ruff runt hela greenen en spännande svårighet, speciellt på par 3.
3. Vid upphöjd green kan fairwayklippning i lutningen upp mot green vara en intressant svårighet (bollen rinner ner en bit).
4. Gräsunker är en intressant svårighet runt green. Håll klipp höjden i semiruffhöjd.

Greenytan

1. Det viktigaste är att bollen rullar bra och håller linjen. Låt duktiga puttare prova!
2. När greenen är i bra kondition, se till att gräset inte blir för tjockt. Samma klipphöjd hela veckan. Dubbelklipp gärna, eventuell vältning. Laga gärna missväxt och små hål med sand. Svåra skador kan faktiskt MUA-markeras. Se regel 16-1.
3. Greenerna får inte vara "snabbare än sin konstruktion". Vissa greener lutar för mycket och kan inte vara optimalt snabba. Det kan bli "omöjligt" att hitta hålplaceringar.
4. Greener på banor som ofta är utsatta för hård vind kan vattnas mer, då vinden i sig är en svår test. På inlands/skogsbanor kan greenytorna hållas hårdare.
5. Upphöjda delar och kanter får lätt torrskador. De kan behöva handvattnas.
6. Spara bra hålplaceringar veckan före.

Hålplaceringar

1. Ta hänsyn till hur hålet kommer att spelas. Tex är inspelet ett långt järn måste spelarna ges längre yta att landa bollen på, än om inspelet är en wedge.
2. Är det fara för regn, inhämta lokal kunskap om var vatten brukar samlas.
3. Sätt aldrig hålet mindre än 3 meter (3 "paces") (rekommendation) från närmaste greenkant. Även här skall hänsyn tas till vilken klubba som spelar in. Ta även hänsyn till om greenkanten Tex har en svår lutning.
4. Sätt aldrig hålet mindre än tre meter från en kraftig sluttning. Tex en platågreen.
5. Ett område med radie 65-100 cm runt hålet ska vara så plant som möjligt. Ibland är det omöjligt pga greenens konstruktion. Om hela greenen sluttar något ska området runt hålet vara så plant som möjligt i lutningen. Hålet ska skäras vertikalt och inte jäms med lutningen. En spelare som spelar ovanifrån skall kunna få bollen att stanna vid hålet.
6. Beakta gräsyntans kvalitet, dåligt lagade nedslagsmärken och gamla hålplaceringar.
7. Det ska vara ett balanserat val av hålplaceringar över hela banan med hänsyn till vänster, höger, mitt, främre och bakre placeringar. Det ska också vara ett balanserat val när det gäller svårighetsgrad. En målsättning under en rond kan vara sex lätta, sex medelsvåra och sex svåra flaggplaceringar. Hålen ska inte sättas svårare någon rond. **Tuffare pinnar för herrar och damer, typ 14 svåra.**
8. Om något håls layout (speciellt par 3) bygger på att hålet blir som bäst om man håller hålplaceringarna i ett och samma område på green, kan detta godkännas. OBS, endast i undantagsfall.
9. Under övningsdagar rekommenderas att hålen placeras i områden som ej ska användas under tävlingen.
10. Förutse hur spelarna går in på och lämnar greenen. Är det en "gå av vänster green" gör vänsterplaceringar de första ronderna och högerplaceringar de sista ronderna. Är det en "gå av höger green" gör tvärtom. Ett par meter kort om hålet kommer **många nedslagsmärken att lagas**. Se till att nästa ronds hål inte placeras i detta område.

Markeringar, mm

Först - Läs definitionerna i golfreglerna.

1. MUA-markeringar, se bifogade råd.
2. Kolla att bunkerkanterna är välrensade. Viktigt både ur regel- och spelsynpunkt. Spelare ska inte kunna putta ur bunkern.
3. Gula och röda pinnar och linjer ska sitta på plant och någorlunda välklippt underlag. Det är bättre att innefatta en buske i ett pliktområde än att dra linjen rakt igenom denna.

Beakta vid markering av pliktområden att spelare inte erhåller lättnad för oflyttbara tillverkade föremål om bollen ligger i hindret.

4. Out-pinnar ska sitta så att det är lätt att bedöma om bollen är på eller utanför banan. Vid problem med detta, spraya gärna en out-linje.
5. Tänk på var reklamskyltar placeras.

Vad gäller markeringen av pliktområden förordas följande princip:

Använd plattor om det är ett pliktområde som syns bra. Det är bättre ur banskötselsynpunkt och så kan gränsen bli ungefär där den naturliga gränsen går och inte för långt ner som det ofta blir när man använder pinnar. Om man använder plattor för ett pliktområde som inte syns så bra, bör det finnas en pinne för att spelarna ska se hur nära spellinjen pliktområdeskanten ligger. Använd pinnar när markeringen ska stå i lite högre ruff eller för att märka ut ett tvärgående pliktområde som inte syns annars.

Markering av "mark under arbete"

Typ av områden som kan behöva MUA-markeras

1. Dålig gräsväxt varifrån bollen kan spelas utan större problem.
2. Inget gräs, men platt underlag.
3. Dålig gräsväxt och ojämnt underlag.
4. Ingen gräsväxt och ojämnt underlag.
5. Mer naturligt område där det verkligen är "mark under arbete".

Tillvägagångssätt

1. Åk runt hela banan minst en gång utan att göra någon MUA-markering. Du måste få en uppfattning om banans kondition i stort. Områden av karaktär 5 kan märkas ut om de inte redan är markerade av banpersonal.

2. Därefter väljer man en nivå för sitt MUA-markerande.

En målsättning är att man ska vara konsekvent. Denna situation ska undvikas i största möjligaste mån; Två bollar ligger bredvid varandra i lika dåliga områden. En boll ligger i MUA och den andra bollen gör det inte. I detta läge är det bättre att ingen av spelarna får lättnad.

Det betyder att följande strategi kan föreslås;

Banan i fin kondition:

- Alla typer av områden ska kunna märkas ut och på så sätt kan banan göras regelmässigt i det närmaste perfekt.
- Eftersom man bör hitta alla dåliga områden ska orättvisa situationer ute på banan lätt kunna minimeras.

Banan i sämre kondition:

- Bara områden av karaktär 3-5 bör märkas ut.
- Försök att även märka 1-2 områden innebär ett stort arbete som bara skulle leda till att en del orättvisa situationer på banan kan dyka upp.
- Skulle lägesförbättring beslutas kan även mycket små skador av 3-4 karaktär utelämnas vid sprayning. Spelarna kräver inte att banan alltid ska vara perfekt och att man skall få lättnad direkt man får ett dåligt läge. Man vill däremot att domarna ska försöka vara konsekventa och hålla den MUA-markeringsnivå man valt.

3. Det är alltid viktigt att bedöma vilka områden som är närmare normalt spel än andra.

Var hamnar en normal drive? Var hamnar ett normalt andra slag på par-5:an? Hur kan träffbilderna se ut in mot respektive green? Dessa frågor ska man hela tiden ställa sig. Att inte märka ut ett dåligt område som är långt ifrån normalt spel är ingen större katastrof. Tvärtom är däremot inte bra.

4. Spraya hellre ett stort område där du täcker in fler skador än många små områden. Då blir det enklare vid droppning. Annars är det lätt att bollen efter droppning hamnar i ett annat litet område, osv,osv. Tänk efter var bollpunkter och droppningszoner kan bli innan du sprayar. Till exempel spelare som tar lättnad från ett MUA-område i semiruff bör inte få bollpunkten i tjockruff.

5. Kontrollera skogsområden nära spelet om det finns grensamlingar, lövhögar eller dylikt. Är de ihopsamlade för borttransport eller inte? Vid tveksamhet - spraya MUA eller definiera dem i lokala reglerna.

6. Använd gärna ett antal dropprutor för långa MUA-områden utmed skogskant. Spelaren har möjlighet att droppa i den närmaste dropprutan, även om den är närmare hål.

7. Om klubben har två större tävlingar nära in på varandra. Tänk på att MUA-sprayen sitter kvar några veckor. Vid den första tävlingen ska sprayning ske i samråd med den andra tävling. Om detta ej sker bör MUA vid den första tävlingen markeras med blå pinnar.

Klippning, Klipphöjder, fairwaybredd

Banorna fairway- och ruffklippas vanligtvis enligt någon av följande principer:

- Tre-ruff; Fairway – semiruff – mellanruff – oklippt.
- Två ruff; Fairway – mellanruff – oklippt.

Lämplig klipphöjd:

- Tee, ca 8-10 mm
- Fairway 8-12 mm
- Foregreen ca 8-12 mm (Se Tee. Underlättar vid klippning. Samma maskin)
- Green 3-4 mm, (Stimpmetertest bör visa 9-11 fot eller snabbare)
- Semiruff 35 - 50 mm (damtävling - ca 35 mm)
- Mellanruff ca 100 mm (damtävling - ca 75 mm)

Alla klipphöjder måste naturligtvis anpassas efter årstid, geografiskt läge, väder, etc.

Lämplig fairwaybredd i driveläge och för andraslaget på par-5:or.

- Lång Par 4:a, ca 30 meter
- Kort Par 4:a och par 5:a ca 25 meter.